

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. sz. (Arany Bika bérház). Tel.: 113 (7 mellékállomással). Szerkesztésig hivatalos órák d. u. 3.7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

(Arany Bika bérház) félelelet. Tel.: 113 (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig. Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz.

Míg a debreceni színház eljutott odáig...

A debreceni színház ügye néhány hónap alatt eljutott arra a pontra, amit minden tisztánlátó, elgondolatlanul gondolkodó, csak a magyar színjátszás szempontjait nező ember előre látott. Nem örülünk annak, hogy ismét igazvósi közgyűlés előtt felemeltük szavunkat és ismételten rámutattunk arra, hogy felelőtlen kaland odaadja a Csokonai Színházat egy sziniszagotának, akiknek nemcsak tőkéje, megfelelő ruha és díszlettára sincsen, hanem az előző színházi évben felgyűlt tartozásai is súlyos ballasztként fognak ránehezedni debreceni működéssére. Mi jobban szeretnénk, ha tévedtünk volna; ma a színház kitűnően prosperál, nyugodt légkörben véghezvinné kulturmunkáját: merj ebben az esetben 68 színész és mintegy 30 főnyi műszaki dolgozó kényere biztosítva lenne. — A közönség pedig nem érezne azt, hogy az a színház, melynek fenntartásához ennek a városnak minden adózója hozzájárul, a néhány hónapi fennállás után, miután azok, akiknek a közönség érdekét mindenképp fölöttébb képviselni kellene, nem megfelelő kezekbe kerültek a színház ügye között.

Sajnos azonban, amit velünk együtt minden realisan gondolkodó, a helyzetet melleszempontok nélkül néző ember látott — kivéve azokat a törvényhatósági bizottsági tagokat, akik szavazatukkal Közönségnek adták oda a Csokonai Színházat és azokat, akik előkészítették azt, hogy ez a színház ebbe a helyzetbe kerülhet — most bekövetkezett. Staud Géza, a Színész Szakszervezet titkára, aki a színház tagjainak hívására jött Debrecenbe vizsgálatot tartani: kíméletlen őszinteséggel tárta fel a helyzetet, — mint arról beszámoltunk.

Valóban kultúrbotrány fenyeget ebben a városban, ahol nagy és szép múltja volt a színjátszásnak. Es, sajnos: nemcsak a színház jelenléte, hanem jövőjét is veszélyezteti a jelenlegi színházvezetés.

Magunk is a színház államosításának vagyunk hívei, de megértettük azt, amit Staud Géza mondott, hogy az államháztartás jelenlegi pénzügyi helyzete mellett hagyjunk fel az államosítás, vagy közszolgálati államosításról. Pillanatnyilag erre nem kerülhet sor. Amit Staud Géza mondott, azt alátámasztja az a tény, hogy a novemberi állami szubvenció már 18.000 forintból 12.000-re lefaragva jött meg. Kétségtelen, hogy a jelenlegi helyzetből az egyetlen teljesértékű kivétel megoldás az lenne, ha közület venné át a színházat. Ezt szeretné a közönség, ezt óhajtának a színészek; de mit csináljunk, ha a közületek egyelőre nem teljesíthetik? Egyoldalú szerelemmel nem szokva meggyünk s ezért más kivezető utat kell keresnünk.

A Színész Szakszervezet főtitkára bejelentette, hogy kéri a Községi Géza koncessziójának megvonnását. Most már az államosítás óhajának hazatlan hangoztatása helyett realis, járható utakat kell keresni, hogy a színház közel száz dolgozójának a kényereif biztosíthatassuk. Ebben a kérdésben össze kell fognia minden szervnek: államnak, városnak, közönségnek, társadalmi egyesületeknek. Az or-

Négynapos munkaszünet lesz karácsonykor, viszont december 21. vasárnap rendes munkanap

A Gazdasági Főtanács határozatai - Készül a státuszrendezés

A Gazdasági Főtanács szerdán tartott ülésén a következő fontos határozatokat hozta:

A Gazdasági Főtanács bizottsági kívánata, hogy a dolgozók a karácsonyi ünnepek alkalmából egyfolytában 4 munkanap szünetet élvezhessenek és vidékre utazhassanak. Ezért elhatározta, hogy a csütörtök és pénteki karácsonyi ünnepek és a rájuk következő vasárnap közé eső december 27. szombai munkanap is ünneppé válik. E helyett viszont a december 21-i vasárnap rendes munkanap. Ezen a napon tehát ugyanolyan feltételek mellett kell dolgozni, mint bármilyen más köznapon. Abból a célból, hogy a dolgozók karácsonyi vásárlásaikat el tudják végezni a december 21-i vasárnapon, az üzletek déli 12 órától este 8-ig tartanak nyitva.

A G. F. elrendelte a legfontosabb női és gyermek költőt, szövegtől árak árának mintegy 15-25 százalékkal való mérséklését, 400 ezer darab 1 méterre szülő pótyjegyet osztanak szét a szövegmunkáknál többet foglalkoztató nagyipari üzemek dolgozóira, valamint közlekedési (Máv., Posta) munkásai számára.

A G. F. az OTÁ és MABEI képviselőinek meghallgatása után elhatározta, hogy január hó 1-től kezdve a családipótlék összegét a gyermekre számított növekedő arányában kell felelni. Az első gyermek után valószínűleg az elődigi családipótlék marad. Minden további gyermek után azonban fokozottan emelkedik. Az emelésben egyenlően részesülnek mind a magán, mind a közszolgálati alkalmazottak.

Az elmúlt hónapokban a G. F. és a minisztertanács egymásután rendezte a közoktatási alkalmazottak, bírák, rendőrség és a honvédség státusát. Ezek után a G. F. szerdán délután megkezdte azoknak az indítványoknak tárgyalását, amelyek alapján a többi közalkalmazottak státuszának rendezésére is sor kerül. A státuszrendezés legfontosabb jelentősége az, hogy széleskörű automatikus előléptést biztosít a közszolgálati alkalmazottaknak vizsgálaton áthaladva. A visszamerőleges hatály azt jelenti, hogy azok a széles rétegek, amelyek eddig elmaradtak az előmeneteltől, most

automatikusan bekerülnek az új rendszer szerint őket megillető fizetési státusba. További fontos intézkedés az, hogy az egyes fizetési osztályokon belül felüljuttatják a fokozatokat.

Az tehát akinek nincs elég szolgálati ideje ahhoz, hogy magasabb fizetési osztályba lépjen elő, de bizonyos időt már eltöltött egy fizetési osztályban, annak a fizetési osztályának a magasabb fizetést biztosító fokozatába léphet elő. — Az új közalkalmazotti státust a Gazdasági Főtanács határozata értelmében kiterjesztik az önkormányzati alkalmazottakra is. Régi szerelmet orvosol a G. F. amikor elhatározta, hogy az ideiglenes tisztviselők közül legalább 3 év óta foglalkoztatott alkalmazottakat — ha csak nem kifejezetten ideiglenes jellegű feladatkörre alkalmazták őket — státusba kell sorolni.

Aláírták a szovjet-magyar gazdasági megállapodásokat

A magyar kormánybizottság moszkvai tárgyalásai véget értek. A gazdasági tárgyalások a magyarországi termelészet és jogi személyek nemet hitelezőkkel szemben fennálló tartozásainak rendezését, a magyarországi volt nemzeti vállalatok működésével kapcsolatos egyes kérdések elintézését célozták. A megállapodásokat a szovjet részről Molotov tábornok, a külügyi szovjet javak főigazgatójának vezetője, magyar részről pedig Nyarady Miklós pénzügyminiszter írta alá.

A moszkvai rádió részletesen ismertette a szovjet-magyar gazdasági tárgyalások eredményes befejezéséről szóló hivatalos közleményt és megállapította, hogy a kölcsönös barátság és megértés szellemében fojt megbeszélések mind a magyarországi nemzeti javak, mind más kérdések tekintetében teljes megegyezésre vezettek.

Az ötödik adóosztályig a kisiparosok és kiskereskedők az első ellátási csoportba fogják tartozni

Interpellációs nap az országgyűlésen

Az országgyűlés szerdai ülésén Kéthly Anna alelnök bejelentette, hogy a kormány a vonatkozó törvény értelmében megosztotta a mandátumát Ferenc Károly országgyűlési képviselőre. Bejelentette továbbá az alelnök, hogy a budapesti üzemügyesszég Kovács László mentelmi jogának az előző és letartóztatására is kiterjedő hatályát való felülvizsgálata és a Rácz Gyula képviselő mentelmi jogának felülvizsgálata is megkezdődött.

Kovács Imre egyik mandátumáról lemondott s a megüresedett helyre Papp István országgyűlési képviselőt az országgyűlés behívta és mandátumát igazolta.

Véres Péter honvédelmi miniszter betervezte a szolgálati viszonyon kívüli hadbírák felelősségéről szóló törvényjavaslatot.

Faragó László a népbizakodással kapcsolatos egyes rendelkezésekről szóló törvényjavaslatot bizottság tárgyalásának jelentését ismertette.

Gosztonyi János (parasztpárt) napirendelőtti felszólalásában kijelentette, hogy a parasztfüggőség helyzete a legrosszabb ma valamennyi ifjúsági réteg között. Kérte a parasztfüggőség sérelmeinek orvosolását.

Ezután a Ház áttért az inter-

pellációk meghallgatására.

Komnucov Pál (MKP) kérte az illetékes minisztert, hogy sürgetően vizsgálta felül a textilrendeletet, mert egyes részeit sértik a dolgozók érdekeit.

Zomborszky János (néppárt) a baromfiiparban intenzívebb támogatást kérte.

Varga Géza (kiszgazda) kérte a kormányt, hogy az abrak-takarmány árának lezárításával ösztönözze a gazdákat a tejtermelés fokozására.

Véres István (Balogh-párt) a kettős árrendszerrel kapcsolatban kisiparos és kiskereskedő-sérelmeket hangoztatott.

Rónai Sándor kereskedelmi miniszter felszólalásában rámutatott arra, hogy az aszály következtében kellett olyan intézkedéseket tenni, mely lehetővé teszi az ország ellátatlanságainak kényerrel való ellátását. Ezt célozza a kettős árrendszer. Egy pórtörvényt intézkedik arról, hogy az ötödik adóalapig az első csoportba fog tartozni minden kisiparos és kiskereskedő. — A kettős árrendszeren belül a dolgozókat minden körülmények között igyekeznek megvédeni.

Szolnoki István (kiszgazda) a hatósági ellátásra jogosultaknak csoportosítására kapcsolatban azzal kifogásolta a kiskereskedőknek és kisiparosoknak a rendelet szerinti sorsolását, hogy így nem

tarthatják be az egyenlő elbánás elvét.

Rónai miniszter hangsúlyozta, hogy a kormányzat mindenképpen igyekszik a dolgozók érdekeit megvédeni.

Z. Nagy Ferenc (kiszgazda) a gazdák jogkövetésére ügyben mondott interpellációt. Kérte a „Jugkőrendelet” visszavonását, mert nemcsak azok a parasztságok fognak szappant, akik sártól vannak.

Gém Ferenc (parasztpárti) a típus-textilrendeletnek a parasztság javára történő megváltoztatását kérte a kormánytól.

Wiel János (MKP) megengedhetetlennek tartja, hogy Moró Gyula professzor, aki a Pfeiffer-párt képviselője volt, még ma is taníthat a budapesti egyetemen, sőt az egyetem jogi karának dékánja. Felintá, hogy Pécssett az egyetem jogi kara megtagadta, hogy az egyetem nevelője az Erzsébet nevet elhívóltassák.

Tel-Aviv zsidó polgármestere fegyverszünetet követel

Az amerikai rádió jelentése szerint Jaffa arab város polgármestere arra kérte fel Tel-Aviv zsidó polgármestert, hogy középkelet fegyverszünetet a zsidók és arabok között. Ez az első következménye Cunningham tábornok, a palesztinai brit főparancsnok szigorú hangú figyelmeztetésének.

Jeruzsálemi jelentés szerint Haifában újabb zsidó-arab összecsapások játszódtak le s ezeknek során három zsidó és három arab életét vesztette. Sokan megsbesültek. A brit hatóságok bejelentették, hogy a főbb útvonalak felügyeletét az angol csapatok veszik át. Az arabok az utóbbi napokban állandóan veszélyeztetették a forgalmat az útvonalakon. Jaffa és Tel-Aviv között megszigorították a biztonsági rendszabályokat.

Vasúti arcképes igazolvány-képek
HORVÁTH, Simonffy utca 1/b.

elhalszta ezeket a beruházásokat Szegeden és inkább biztosítja a debreceni ébező színészek megélhetését az erre szánt összegből egy rendkívüli segély formájában. — A szegedi futóberendezés ráér még egy-két évig, de Debrecenben olyan helyzet van, hogyha gyors segítség nem érkezik, itt évtizedekre elpusztulhat a színházi kultúra. Az államnak jó példával kell előjárni, de segítenie kell az eddig is szép példát mutató városnak, vállalatoknak, magánszemélyeknek is.

Egyben azonban fel kell vetnünk a felelősség kérdését is. Felelősek azok, akik előidézték hozzá nem értésükkel, egyéni szempontjaikkal a jelenlegi helyzetet, főként a debreceni színjátszást, nem

hallgattak a figyelmeztető szóra, mely a mi hasábjainkról éppúgy szól feljűk, mint a Színész Szakszervezet állásfoglalásából. Vonják le ennek az esetnek a tanulságait és lássák be, hogy ténykedésük mérhetetlen kárát van a köznek ma a színház ügyében, holnap egy másik kérdésben. — Mert végeredményben akár a kultuszminisztérium, vagy Debrecen város segélyéből, akár magánosok hűllereiből sikerül elhárítani a Csokonai Színház felett leselkedő veszélyt, mindenképpen a közönség, a névtelen adózó fizeti meg, dilettáns akarókkok, hozzá nem értő, vagy mellék szempontok által vezetett egyének közügyekben eloglalt hibás álláspontját.

Megérkezett! Kapható!

A „DEBRECZEN” kiadóhivatalában és minden ujságárusnál.

48-as KOSSUTH ÉVKÖNYV a Független Kisgazdapárt 1948 évi naptára.

Két tudós előadása a debreceni gyógyszerész egyesületben

Az Országos Gyógyyszerész Egyesület debreceni vidéki csoportja érdekes előadást tartott a piarista gimnázium nagytermében. Az előadás tudományos jellegre tekintettel nemcsak a gyógyszerészi kar tagjai, hanem az egyetlen tanári és a város szellemi életének képviselői is nagy számmal jelentek meg. A gyógyszerész egyesület tudományos előadásorozatát az idei évadban is folytatja s biztató jelnek tekinthető az az érdeklődés, mely a további előadások sikerét biztosítani fogja.

Lux Arnold elnök üdvözlő szavai után dr. Soó Rezső egyetemi tanár, a kiváló botanikus tartotta meg előadását a hormonokról a növény világában. Ismertette, hogy a hormon-kutatás a század elején indult meg s azóta nagyot fejlődött. Míg a vitaminok az anyagcsere, addig a hormonok a növekedés, szervek építésének irányító anyagai a növények világában. Szólt ezután a heteroauxin nevű növeztető hatóanyagról, amely már szintetikus előállítású és ezen szerket a kertészetben és a mezőgazdaságban nagy sikerrel használják. A rügyfakadást, virágnyílást, csírázást, a kacsok mozgását mind a növeztető hormonok irányítják a növény testében. Ma az egész növényéletben központi szerepet játszó a hormon-kutatás áll, melynek gyakorlati alkalmazása a többtermelésben nagy jelentőséggel bír.

Az érdekes előadást a közönség nagy tisztséggel fogadta.

Utána Mikó Gyula dr. egyetemi tanár a morfin-készítményekről tartott nagy figyelmet keltő előadást, melyben rámutatott arra, hogy 1945 óta Magyarországon igen kevés az ópiumtermés, a behozatal csekély és nagy hiány van a fontos gyógyszer-alkatrészből. A debreceni Rex-gyár elnök ismertette fel a kérdés nagy horderejét és meg is valósította a feladatot, mely szerint olyan készítményt tud előállítani, ami kémiai és hatástani szempontból is hasonló az ópiumhoz. Hivatkozott arra, hogy az ópium-készítmények mákléjből való előállítása jelentős nemzeti érdek s többmillió forint megtakarítást jelentene évente a behozatal felfüggesztése. Kellő mákléj-termesztés mellett ópium-kivitelre is volna lehetőség. Ezért felhívta a gyógyszerészek figyelmét a kérdés tanulmányozására.

Értékes! Szép! Karácsonyi ajándékot Nagy Béla uridivat üzletéből (Városháza épület) Olcsó árak!

Az Árpád-téri egyházrész kimondta, hogy nem kívánja önálló egyházközséggé alakulását

Az Árpád-téri egyházrész nagy érdeklődéssel tartotta meg tanácsulását.

Hegyaljai Kiss Géza lelképásztor jelent, hogy a gyűlés tárgya a debreceni református egyházközség önálló egyházközséggé való tagolódásának szervezeti szabályzat-tervezete.

Ennek ismertetése után a felszólalók egymás után kifejték nézetüket az egyházközséggé való tagolódásról és az erre készült szabályzati tervről. Kovács Lajos gondnok elmondja, hogy öt hónapok óta foglalkoztak a nagy kérdéssel.

Mik azok az indokok, melyek az egyházközséggé való alakulást szükségessé teszik? Kifejtéskor megemlíti, ha ez megvalósul, akkor hiányozni fog az a szerv, mely az egyházközségek jogi vonatkozású dolgait intézi. Hiányozni fog az egység. Hiányozni fog a felügyeleti szerv, mint amilyen most az egyházrészek közös presbitériuma, mely az egység érdekében eddig olyan szépen munkálkodott. — Az anyagilag is súlyosabbak ezek a szervezeti aggodalmak. Bármily kiváló emberek felügyelete alatt készül is a tervezet, teljesen érintetlenül hagyja az anyagi kérdéseket és sok benne a hiányosság. — Kovács Karoly kifejti, hogy nemcsak egy embernek, hanem minden tanácsosnak kellene nyilatkoznia Jámbor Ferenc után Harsányi Imre arra mutat rá, hogy az anyagi kérdések ügyében a szavazás elvének az egyházrész, aki a maga házáért sem tudja felelősen a haldokló öreg a 12 gyermekének, a 12 vesztőt adja a kezébe. Összegező egyet se bírja szétválasztani, de külön-külön mindegyik elbánná a 12-vel.

A felszólalók valamennyien a szétválasztás ellen foglaltak állást. Közükváltva az elnöklő lelképásztor felolvassa Jóna István presbiter beadványát, melyet a Kossuth-utcai egyházrész tanácsa valamennyi egyházrésznek megküldött. Egyhangúlag magáévá teszi Jóna István javaslát az egyházrészről.

Harsányi Imre megállapítja, hogy a vagyoni kérdések előzetes írásbeli kimutatása nélkül lehetetlen a szétválasztási tervet megvitetni. A szétválasztás mellett állást foglalni és ha mégis megtörténik a különválás, Debrecen megszűnt Kálvinista Róma lenni.

Lékódy László megindokolja, hogy nem szabad ugyan kizárólag az anyagiakat nézni, példát hoz fel az egyházközséggé alakulás mellett. Ennek előzetes írásbeli felkutatása nélkül, hogy mi jut a vagyonból és mi jut a teherből, lehetetlen az önálló élet kezdeményezését megvitetni. A szétválasztásról érdemben nem is lehet beszélni. Felhívja, hogy az ispotályi egyházrésznek se temploma, se parókiája, se iskolája, mégis önálló akar lenni.

Helyeslik a tanácsot dr. Vassó István ismertetett ellenvetéseit és azt a megállapítást, hogy az új egyházközségek egyik-másikának jut a teherből, de nem jut a jogokból. A tervezet elfogadhatatlan. — Orgován László szerint az egyházrész közgyűlés állásfoglalására is szükség van. Helyesbírel fogadja a tanácsulást az az érvelést is, amely kimutatta, hogy milyen sérelem éri az Árpád-téri egyházrész a tervezet elfogadása esetén.

Megállapítja az egyházrész tanácsa azt is, hogy az egyházrészre különülési vagyoni kérdés is lé-

ven, annak eldöntésénél a fővárosi értelemében névszerinti szavazás kötelező.

Az elnök felteszi azt a kérdést, hogy a jelenlegi szervezeti szabályzati javaslat mellett kik fogadják el az önálló egyházközséggé alakulást? Egyetlen hang sem emelkedik mellette. Arra a kérdésre,

A kollegisták vállukra emelték Tildyt és Titót, kik az ifjúság vállán szorították meg egymás kezét

Vadászat a jugoszláv vendégek tiszteletére

MTI jelenti: Tito marsall a hivatalos háromnapos látogatás után még egy napot Magyarországon töltött és ma Tildy Zoltán köztársasági elnök vendége vadászatot vett részt.

Hétfőn este 11 órakor indult el a marsall különvonata, utána egy órával a köztársasági elnök vonata is elindult Kelebiára, ahol az állami erdőbirtokra hivatalos vendégül a köztársasági elnök Tito marsallt fűző és nyulvadászatra. A vadászatot részt vettek a köztársasági elnök kíséretében Mihályi Ernő miniszter, az elnöki hivatal főnöke, Dinnyés Lajos miniszterelnök, Rajk László belügyminiszter, Farkas Mihály, Róvai József, Pusztin szovjet követ és ott volt Molnár Erik külügyminiszter, Azarovics budapesti jugoszláv követ és Szántó Zoltán belgrádi magyar követ, akik elkísérték Tito marsall különvonatát. A vadászat a kora délutáni órákig tartott, utána vadászbéd volt a kelebiai vadászalában. Ebéd után a kollegisták tánc-

EGYETEMI központi lelképásztorok, szakközségek idegen nyelven is. Bármilyen leírás, sokszorosítás drákú nyelven és legolcsóbban Loránffy utca 20.

hogy a bemutatott és letárgyalt szervezeti szabályzati terv mellett kik nem kívánják az egyházközséggé alakulást, az egyházrész tanács egyhangúlag és egyénenkénti szavazással kimondja, hogy nem kívánja.

és énekszámokat adtak elő és lelkesen éltették Tito marsallt és Tildy Zoltánt.

Az ünnepély egyik emlékeztető eseménye volt, amikor a kollegisták vállukra emelték Tildy Zoltánt és Tito marsallt és az ifjúság vállán szorították meg egymás kezét.

A késő délutáni órákban a kelebiai pályaudvaron búcsúzott el Tildy Zoltán köztársasági elnök és Dinnyés Lajos miniszterelnök magyarországi vendégétől és Tito marsall vonata elindult Belgrád felé.

Tito marsall a magyar határról Dinnyés Lajos miniszterelnöknek küldött táviratában a legszívélyesebb köszönetét fejezte ki a meleg fogadtatásért, amelyben ő és a kormányküldöttség Budapesten részesült. A marsall távirata kifejezi azt a meggyőződést, hogy a Budapestben megkötött szerződés hozzájárul a két ország közötti még szilárdabb és bensőségesebb gazdasági, kulturális és politikai együttműködéshez.

Újból megállapították a jegyes és szabad típuszövet árát

A hivatalos lap szerdai száma az iparügyi miniszter rendeletét közli, amely a jegy ellenében kiszolgáltatandó szövött pamut-árak legmagasabb, fogyasztási árát újból megállapítja. Eszerint a karton 8.10, kőtegyanyag 8, pamutvászon 8.50, kanavász 8.80, freskó 8.10, inlet 8.20, lepedő 16.20, molinó 5.40, zeng és nivida 15.—, ruhaflanell 8.90 fo-

rintba kerül méterenként, a pelonka ára 6.30, a típuszövetkéndő 3 forint darabonként.

A szabadon forgalombahozott típuspamutárak módosított legmagasabb fogyasztói ára a következők: pamutvászon 17.30, zeffir 17.50, d-lén 12.50, klot 33, bébilflanzell 18.70, köperbarchend 18.20 méterenként és a delén felkendő darabonként 9.60 forint.

Több szénért kölcsönt ad az Elektromos és Gázművek a borsodi bányáknak

A borsodi bányák igazgatósága újabb ajánlatot tett a városi Elektromos és Gázműveknek három hónapra keresztül 500 tonna szénrel többet szállít Debrecennek minden felár nélkül, ha az Elektromos és Gázművek a bányák termelésének fokozását célzó beruházásokra 200.000 forint kamatmentes kölcsönt nyújt. A kölcsönt 1948. április elsején fizetné vissza a bányák igazgatósága.

A tanács úgy határozott, hogy közgyűlés elé viszi az ügyet. A tanács javaslata az lesz, hogy a Községi Takarékszövetkezet adjon 200.000 forintot hitel az Elektromos és Gázműveknek s ez adja a bányáknak a kamatmentes kölcsönt. A közgyűlést szombaton tartják meg. Még egy tárgya lesz: a karácsonyi segély kiállításának megszavazása.

Visszahelyezték a szabadságtelepi katolikus iskola kerítését

Nagy port vert fel a szabadságtelepi római katolikus iskola gyermekjátésterének ügye. A városi tanács egy múlt ülésen visszavonta a gyermekjátéster létesítésére kiadott engedélyt és a kerítés visszahelyezésére kötelezte a katolikus egyházi hatóságot. Tegnap egy vállalkozót küldött ki a műszaki osztály a kerítés hatósági visszahelyezésére. Rendőri karhatalom is ment velük, hogy az esetleges incidenseket megakadályozza. A szabadságtelepi római katolikus egyházközség küldöttsége felment Szabó Kálmán polgármesterhez és sépelmezte az ő tulajdonukat képező kerítés hatósági visszahelyezését. A polgármester kijelentette: a közeli na-

pokban kimegy a Szabadságtelepre és a helyszínen intézkedik a római katolikus iskola új játésterének kijelöléséről. Ezzel kíván eleget tenni a római katolikus egyházi hatóságok kérésének, hogy az iskola növendékeinek a jelenlegi 300 négyzetméteres udvar helyett megfelelő játésteret adjanak.

A reformátusok és a karácsonyi akció

Az egyházkerület hivatalos lapja legutóbbi számában rendelkezést közöl, amelyben az egyházi lőhatóság megengedi, hogy a 100.000 munkaküldi és aszálysuított részére indított ezévi országos karácsonyi segélyakciót a lelképásztorok a szószékéről meghirdessék. Ugyanakkor megállapítja a körlevél, hogy ezzel párhuzamosan az egyház végezm fogja a maga szokásos évi karácsonyi szeretetmunkáját, amennyiben ez szerves kiegészítő része az egyház igehirdetői tevékenységének. A körlevél így folytatódik: „Egyházunknak ez a szeretetmunkája éppen úgy az egész magyarság javát szolgálja, mint a magyar kormány által tervezett akció. — Atézve a nagy szükséglet, amely a kormány akcióját megindította, egyházunk készséggel vállalja a kettős terhet szolgáltatásban és áldozatban, azonban úgy, hogy ez a mi saját munkánkat ne akadályozza.”

„Kutyavadászok” felelőtlen garázdálkodása a tanyavilágban

A napokban számoltunk be egy felháborító esetről, amikor a debreceni tanyavilágban fegyveres garázdálkodó minden ok nélkül lelőtt egy kutyát; majd a lelőtt állat gazdájának tiltakozására arra is ráfogta fegyverét és lábába lépett. — Most újabb hasonló esetben tettek feljelentést a rendőrségen.

A feljelentés szerint Téglási Albert vámpörcsi lakos egyik Szent Anna-pusztai tanyán keresztül haladva, az udvarhoz tartozó területen, pár lépésnyire a lakóházaktól, golyós fegyverrel egy kutyát agyonlőtt. A golyó, mely az eb vakszemén fúródott be, az állaton keresztülhatolva, csaknem megbizte egyik anyai asszonyt, közvetlen mellette fúródva a földbe. A rendőrség a feljelentés alapján érelyes nyomozást indított annak tisztázására: mit keresett a golyós fegyver Téglásinál, van-e egyáltalán fegyvertartási engedélye s milyen alapon pusztította a tanyavilágban nélkülözhetetlen házőrző kutyákat; amellyel gondatlanul veszélyeztetve az emberek testi épségét is. A rendőrség mindazoktól, akik jogtalanul és közveszélyt jelentően használják fegyverüket, bevonja fegyvertartási engedélyüket.

Pozsonyban kivégezték a halálraítélt náci tábornokokat

A pozsonyi fogház udvarán kedden délelőtt felakasztották a múlt héten halálra ítélt Ludint, Hitler volt szlovákiai követét és Hoffle SS tábornokot, a szlovákiai német katonai misszió volt vezetőjét.

Új üstökös

Új Sealand lakossága hétfőn este félóra hosszat üstökösöt látott átvonulni a déli égbolton. Ilyen nagyfényességű üstökösöt még nem észleltek ezen a vidéken. Az elmúlt két éjszaka folyamán másutt is látták az üstökös, amelynek alakja nagyszerűen kirajzolódott az égbolton.

Churchill Marokkóba utazik

Churchill volt brit miniszterelnök Marokkóba utazik néhány heti időre. A szerdai napot a francia fővárosban tölti el. Duff Cooper brit nagykövét vendége lesz Churchill csütörtökön szál repülőgépre.

Áraink nem emelkedtek!

Carmenit halleszték 750 Rum. likör, pálinkaszencia 4kg 1.—, 1'20, 1'50 forint. Benzin, hidrogén, szalmák, finom pipera szappanok legolcsóbban. 885-87 Hlatszortár 1947.12.11. 40. (átjáró végén.)

Cserépkályhák ZIRKULI Hal-köz 6. Javitást, átrakást vállal helyben és vidéken.

Karácsonyra HORA ENDRE óra, ékszer és dísz tárgyak nagy választékban. Piac-utca 20. szám. Városház épület

1 liter bor 8.— Ft
1 nagy fröccs 1'80 Ft
1 kis fröccs 1.— Ft
forgalmiadóval együtt!
Olcsó étkezés egész nap.
Gömöri vendéglőben
Debrecen, HATVAN-U. 2.
Főpostával szemben.

Megjelent a Független Kisgazda Párt 1948 évi képes nagy naptára a „48-as KOSSUTH ÉVKÖNYV“

Még egy évig helyükön maradnak a járásbírók romjai

A város tanácsa rendelkezése alapján a városi bíróság épületének lebontását elhalasztották. A város tanácsa rendelkezése alapján a városi bíróság épületének lebontását elhalasztották. A város tanácsa rendelkezése alapján a városi bíróság épületének lebontását elhalasztották.

Az igazságügyi létesítmények lebontását elhalasztották. A város tanácsa rendelkezése alapján a városi bíróság épületének lebontását elhalasztották.

Alszeghy Lajos, az egykori debreceni színész gázzal megölte magát

Tragikus módon vetett véget életének Alszeghy Lajos, a Madách Színház kiváló tagja, akinek nagyszerű művészetét Horváth Árpád fejezte fel évekkel ezelőtt, Debrecenbe szerződött és Alszeghy éveken át nagy sikerrel játszott a Csokonai Színházban. Később Budapestre került, ahol a múlt évben, különösen az „Egerek és emberek“ben produkált remek alakításával a legkiválóbb színészeink közé érkezett be.

Alszeghy Lajos kedden este Budapesten, Alsóerdősor utca 10. szám alatti lakásán gázzal vetett véget életének. Az öngyilkosságot este 11 órakor hazaérkező bátyja fedezte fel, öcsét asztalánál találta a diványon orvosi hívott, azonban a kitérő színész már menthetetlen volt. A 35 éves férfi, aki mint költő is eredeti tehetség volt, búcsúlevelében azt írta, hogy nem bírja tovább a hajszát, idegbeszerő roppanása van, ezért vet vé-

Gyilkosság után szalonáztott bicskájával a hajdúdorogi késelő

Hajdúdorogon egyik dűlőn hatalmas késelés történt. A rendőrség lefolytatta az ügyben a vizsgálatot és megállapította, hogy az áldozat, Lovas Gábor gyomutlanul haladt az úton két társával a Hajdúdorogon rendezett Citera-bálabal akartak menni. Egyszerre csak Pogácsás István 20 éves legény, aki itt is állapotban volt, utána kiáltott, hogy álljon meg. Mikor odéig hozzá, Lovas Gábort, akit nem is ismert, minden előzmény nélkül arcultította. Lovas erre borjával fejbe vágta Pogácsást, akit nyomban

K Ö N Y V ZILAHY LAJOS: ARARÁT.

Hosszú halgatás után hatalmas, az egész forrongó világ vajdáját átfogó korregényben szól meg újra Zilahy Lajos „Ararát” című könyvében. A történet a Dunántúrról, az ararati kastélyból indul el, miután a szerző felvázolta Dukay István, a népszerű Dusi gróf múltját és családi viszonyainak alakulását. De az ararati kastélyból szerető szálak elvezetnek Európa fővárosaiba és behálózják az egész világot. Betekinthetünk a magyar mánásvilág feudális életének intimitáiba, a magyar arisztokrácia dekadenciájának és megérdemelt összeomlásának keretében ott remeg a két világháború közt vajdudó egész világválság, a társadalmi és politikai problémák, a magyar földbírtokkérdés, az egymás ellen feszülő világnézetek kézzelfogható leszármolására. A hatalmas távlatú, izgalmas érdekességű regény számfűzet nemcsak a magyar, hanem az egész

Lótakarók, pokrócok, kárpitos keilék nagy választékban. Kádár (Wiener) KOSSUTH-UTCA 27.

amely megállapítja a romok eltávolítására vonatkozó kötelezettséget. Most az építés- és közmunkaügyi minisztérium leírt Debrecen városához. Közül, hogy a városi tanács határozatát hatályosítja és az igazságügyi létesítmények lebontását elhalasztották.

A városi tanács is megütözköve fogadta a miniszteri döntést. Túrhetetlen, hogy a centenárius évben ott díszlőnek legyenek a város főútvonalán a hatalmas épületkomplexum romjai.

get életének. 1945-ben már súlyos ideggyalaggal hosszabb ideig betegeskedett egyik szanatóriumban, ahonnan gyógyulttan jött ki. Ebben az időtáiban vált el feleségétől s azóta minden idejét művészetének szentelte.

Debrecenben sokan tudják Alszeghyről, hogy 1941-ben már 11 is kísérte meg öngyilkosságot. Kiment a Nagyerdőre, ahol felvágta ereit és már csaknem teljesen elvérzett, amikor volt kollégája és barátja, Oláh Miklós nyomozó kerékpáron beka atya az erőt megtalálta kórházba vitte és visszahozta az életnek. Akkoriban egyik kollégájától miatt kísérte meg öngyilkosságot búcsúlevele szerint. Másodszor már nem sikerült megmennteni az életnek és a művészetnek a kitérő színész, aki hajszolt idegeivel is rajba volt a szupadnak és sokáig emlékeztet az alakítások sorával gyönyörködtette a közönséget.

előirántotta késő és beledúfá Lovasba. A 22 éves fiatalember haugatlanul ősszerogyott. Mint a boncolás megállapította, tüdejét és gyomra felső részét járta át a szúrás és anélkül, hogy eszméletre tért volna, meghalt a nyíregyházi kórházban.

Pogácsás a tanúk vallomása szerint a kalás késelés után hazament, a véres kést megtörölte és nyugodtan hozzafogott vele szalonázt enni. A rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte és átadják az ügyészségnek.

világ érdeklődésére is. A magyar és az amerikai angolnyelvű kiadás egyidőben jelenik meg.

TAYLOR CALDWELL: AZ UTOLSÓ ÓRA

„Az utolsó óra” című könyvében Taylor Caldwell újabb izgalmas fejezetet mondja el a „féltelmes” Bouchard-család történetének. A sokszínű gondolatok, az egyéni és világproblémák és az események sokasága terelődik a regényben, amelyből a viharos szenvedélyek túlfűtött légköre árad.

Négy ember sorsa fűződik szorosán egymáshoz és a világeseemények hullámain halad a végső kifejlődés felé: Celeste és nagybeteg férje Peter Henri és szelíd, törekeny, önfeláldozó kis felesége, Annette.

Taylor Caldwell könyvét elejétől végéig áthatja az a szenvedélyes tűz, amely előző könyveit is jellemzi. Plasztikus, eleven színekkel megrajzolt alakjai szinte életre kelnek ki a könyv lapjai közül. „Az utolsó óra” a korszerű irodalom egyik legérdekesebb és legizgalmasabb olvasmánya.

Ragyogó ajándékok! Töltőtől 15— Ft-tól CSILLAG könyvkioszkos, Piac utca 65.

K ö z g a z d a s á g

Nagy élénkség a ló és szarvasmarhavásáron

A legutóbbi ló- és szarvasmarhavásáron tapasztalt élénkség közben folyt le. Állattenyésztésünk nagy lendületre vált hatalmas felhajtás volt a vásáron. Különösen sok volt a tehénfajtából, fős tinókból és vágó állatokból. A kínálat mellett erősen tartott, kissé emelkedő árakat mutattak a vevők. A kereslet jelentős volt, mert nem csak a budapesti, hanem a nagyobb vidéki városok állattenyésztői is jelen voltak a vásáron és szép számú vágómarhát, tejetelő állatot, ökröket, vásároltak.

A debreceni húspár nem tudta szükségleteit fedezni a piacon kialakult árak miatt. A helyi vásárlások egészen minimálisak voltak; ezek oka részben a legutóbbi Hajdúdorogon tartott állatvásáron történt nagyobb vételésekben keresendő, másrészt a d bre-

A Kisgazda Párt képviselői csoportjának ülésén a paraszti képviselők szótartottak a cukorrépa-termés jelenlegi helyzetéről. A felszólalók megállapították, hogy a cukorrépa-termésre vonatkozó rendelkezések, amelyek súlyarányban határozzák meg a cukorrépa ellenértékéért kapott cukrot, sérelmesek a termelő parasztságra. A képviselőcsoport sürgős intézkedést kért ennek megváltoztatására.

Felhívja a termelési bizottság a debreceni összes dűlőbiztosokat és a termelési bizottság tagjait, hogy f. évi december 14-én, vasárnap délelőtt 9 órakor a Városháza kis tanácstermében megtartandó rendkívül fontos közéleti értekezleten fektetjen el minden körülmenyek között megjelölt szíveskedjenek. Termelési Bizottság

A Parasztszövetség felhívja az ökrökkel, hogy az 1946. évben elvetett vetésterület negységát és azoknak 1947. évi terméseredményét az elsőfokú közgazdasági hatósággnál (Kossuth u. 20. sz. 46. szoba) f. évi december hó 15-ig közhatalmi eljárás terhe mellett saját érdekükben jelentsek be. Kálmán István szövetségi elnök.

Felmentő ítélet egy sikkasztási ügyben

Öngyilkos lelt az üzlet pénztárosnője. A közelmúltban nagy port vert fel az a sikkasztási ügy, amelyet a debreceni Általános Fogyasztási Szövetkezet klinikai fiókjánál fedeztek fel, ahol 17 ezer forintot hiányt állapítottak meg a leltározás során. A Fogyasztási Szövetkezet feljelentése alapján vádat emeltek N. gy István, a fiók üzletvezetője ellen, aki ellen sikkasztás miatt indult meg a büntető eljárás. Az ügyet szardán tárgyalta a törvénytudó dr. Mezey István törvénytudó bíró. Nagy István azzal védekezett, hogy a sikkasztást nem ő követte el. Az üzlet pénztárosnője, Zsófia Madar Pirokka volt, aki a feljelentés után egy vendéglőben öngyilkosul megmérgezte magát és

pár perc múlva meg is halt: sörben vette be a gyilkos mérget. Olyan adatok is felmerültek, hogy a hiány és az öngyilkosság között összefüggés lehet.

Előadta védekezésében, hogy az üzletből a nagy forgalom idején több áru szódavíz stb. is eltűnt, a hírszók is hibásan történtek. A törvénytudó több tanú hallgatott ki, akik Nagy István védekezését erősítették meg, több tanú Madar Pirokka szerepére vonatkozólag tett vallomást. A bizonyítási eljárás lefolytatása után a törvénytudó nem látta belgázoltnak Nagy István bűnösségét és felmentette a sikkasztás vádjáról. Az ítéletben a felek meggyugodtak, így az jogerőssé vált.

Hírek a Szovjet-Unióból

Elektronos traktor. A mezőgazdaság gépesítésének és villamosításának összefüggéséig tudományos kutatóintézete új traktor-típust tervezett, amelyet villamosított hajó. Olyan hernyótalpas traktor ez, amelyben a szokásos motor helyett elektromotor van. Az áramot hajlékony kábel vezeti hozzá, amely mozgásakor a traktorra szerelt dobrol letérkedik. A dob forgásának sebessége összhangban van a traktor mindenkor sebességével. Ennek következtében a kábel mindig egyenletesen feszül. Ez kizárja azt, hogy a kábel a hernyótalpak közé kerüljön. A villamos traktor a tápláló transzformátorállomástól hatszázötven méternyire távolodhat el. Az elektromotor szilárdabb és megbízhatóbb a belső égésű hajtómotornál; nem igényel sem fűtanyagot, sem vizet. Egy óra alatt az elektrotaktor 0.8

A pártok hírei

A Független Kisgazda Párt női ágazata f. hó 12-én, pénteken délután fél 4 órakor tartja meg szokásos taggyűlését. Bartha János, a vidéki vidéki városokba tartogatók. A kialakult árak ezek voltak: Vágó jószág elősúlyi kúója 2.30—2.60 forint, tehén darabja 580—600, jobb fajta 1100—1500, finó párja 1100—1650, nagyobb állatok párjairé 2500 forintot is fizettek.

A lóvásáron is szépszámu állat került eladásra. Választék volt bőségesen jó és silányabb minőségű példányban. Egy igen szép tevésszámú, 5000 forintot adtak, jó igasló 2—3500 forint, gyengébb fajta máé 600 forintért volt vásárolható, de minőség szerint 1000 forintig mentek az árak.

A lóvásáron is nemcsak környéki vevők, hanem a messze vidékről jött gazdák is szakemberek szerették be szükségleteiket.

Terjed az állat-rüh. A városi tanács felhívással fordul a gazdaságokhoz, hogy — tekintettel a ló- és juhállományban szőles körben elterjedt rühességre — állati rühös vagy arra gyanus megbetegedését a legközelebbi állategészségügyi hatóságnak azonnal jelentse be Bejelentési kötelezettségének a gazdák annál is inkább tegyenek eleget, mert a betegség gyógyítására a kitérő bevált gazdák mellett a kiváló hadász gyógyszer korlátlan mennyiségben beszerezhető.

A héten nagyban élénkült a piaci forgalom. Áru van annyi, hogy bőségesen fedeli a nagyobb számú vásárló szükségletét. Az utóbbi napon rozsaburgonyát nem látnak, de Elia bármilyen mennyiségben kapható 1.30-ért. Zöldszőlők, káposzta, hagyma, bab van elegendő az eddigi árakon. Előnkült a baromfi piac. Az árakban itt sem állott be jelentősebb változás, egyedül a tojás ára esett 1.30 forintra. A gyümölcs piacon rengeteg alma van, az ára változatlan: 3—5.40 Ft. Néhány helyen bírsalma, dió, szilva és körte látható még. A citrom darabja 1.70—2 forint.

Független Ifjúság hírei

Az irodalmi pályázat bíráló bizottsága megkezdte a pályaművek elbírálását. Eredményhirdetés még ebben a hónapban lesz. — A Független Ifjúság Hajdúdorog központja a jövő év elején középfokú szabadiskolát rendez. Felvételi kerelmeket f. hó 27-ig kell beadni a Független Ifjúság központjába. (Bajcsy-Zsilinszky u. 1. sz.) — A 48-as népi táncversenyre mindegyik vármegyétől tegye meg a szükséges előkészíteteket. Nevezési határidő december 15. — A Független Ifjúság ifjúságszervező- és varrótanfolyamot rendez a közeljövőben. Jelentkezni lehet a Független Ifjúság hivatalos helyiségében.

Ha a vádlott nem jelenik meg a tárgyaláson a bíróság szali ki hozzát

Szerdán tartott volna főtárgyalást a debreceni népbíróság. Szimai István 63 éves volt városi tisztviselő, tartalékos őrnagy, tiszacsegei lakos háborús és népiellenes bűntényekben, de a tárgyalás most sem volt megtartható, mert a vádlott nem jelent meg. 12 ízben kísérelt már tárgyalást tartani a népbíróság, de egyetlen esetben sem sikerült, mert az idős vádlott mindig orvosai bizonyítvánnyal igazolta, hogy súlyos beteg és nem tud a tárgyaláson megjelenni. Legutóbb úgy határozott a népbíróság, hogy elővezetett Szimait a tárgyalásra, így tüzték ki az újabb tárgyalást december 10-re. Azonban a tárgyalást megint nem lehetett megtartani: a tiszacsegei rendőrség hivatalosan jelentette, hogy az elővezetési parancsot nem tudja teljesíteni és végrehajtani, mert Szimai súlyos beteg, ágyban fekszik és nem bírná el az utazást.

A népbíróság úgy határozott, hogy a jövő hónapban a népbíróság kiszáll Tiszacsegere és a helyszínen, esetleg a betegsége mellett tartja meg a főtárgyalást. A 12. eredménytelen tárgyalás során a tanuknak eddig kifizetett összeg több ezer pengő.

Vesztek - eladók - cserélek lombinált és halaszókat, egyes lóbas lótarokkat, perzsa és más szőnyegeket, ló- és varrogókat, térti és női ruhákat, MEZEI OSZÉGS, Városmarkó utca 12.

A repülőjárat téli menetrendje:
6:30 ind. Budapest érk. 11:55
9:20 érk. Miskolc ind. 11:05
9:35 ind. Miskolc érk. 10:50
10:05 érk. Debrecen ind. 10:20
Utaz., poggyász-, posta- és áruszállítás.
Helyelőjegyzés és jegyáadás: DEBRECEN, 1 BUSZ.
Menetjegyiroda,
Ferenc József ut. 16. telefon: 321.
Aratvétel:
Móller H. Fia. Piac-u. 75. Tel: 360.
MISKOLC:
1 BUSZ Menetjegyiroda,
Széchenyi-15-17. Tel: 12-26.
Aratvétel:
Wilhelm és Társai, Széchenyi-u. 109
BUDAPEST:
Maszoviet, Utcai Iroda, V. Górnay-utca 7. Tel: 193-936. 167-526
Aratvétel:
Maszoviet, Fuvartiroda,
V. Górnay-u. 9. telefon: 328-183
MAGYAR-SZOVJET Felj. Legj. Org. Hozzájárul. sz. 20

HIREK

TAKARÉKOS JELEN - BOLDOG JÖVŐ

Várható időjárás: Gyenge égáramlás, ködös, felhős idő, többfelé ködszítálás, esetleg kisebb eső, havaseső. A hőmérséklet egy-két fokkal süllyed.

Ügyeletes gyógyszerárak: Megváltó Plac utca 18. Csokorai Mester utca 43.

Rádióműsor, Csütörtök: 6.30: Falurádió, 6.45: Reggeli torna, 7: Hírek, 7.20: Attelepítési közlemények, 7.30: Római katolikus valóságosóra, 8: Hangnemek, 8.45: A legközelebbi törvényhatóság, 9: Hangnemek, 10: Hírek, 12: Hírek, 12.15: A zenetudományról, 13.16: Tanári képelem, 14: Hírek, 14.10: Fener éjszakák, 14.25: Házi együtem, 15: Rádiónovella, 15.55: Műsorismertetés, 16: Elkezdett vöröskereszt, 16.50: Gyermekrádió, 17: Hírek, 17.10: Hadifogolyhíradó, 17.15: Vöröskereszt közlemények, 18: Hangnemek, 18.45: Csernobil híradó, 19: Magyar népek, az Operából, 20: Hírek, 21.15: Falurádió, 22.05: Hírek, 22.25: Magyar népek, 22.45: Moulín de la Galette, 23: Keves szó - sok émez, 24: Hírek - Bpest II: 17: Dúrnai tea, 18: Hírek, 18.05: Munka, 19: A három éves törvény, 18.30: Jók, 18.50: Régi Bécs, 19: Falurádió, 19.15: Könnyű zene, 20.15: Sportzené, 20.30: Rádiónovellák, 21: Hírek, 21.15: Táncczene, 22: Versenyzenék.

Karácsonyi segítyt kapnak a képviselők. Az országgyűlés gazdasági bizottsága mai ülésén foglalkozik a parlamenti alkalmazottak is az országgyűlési képviselők karácsonyi segítyének megállapításáról.

A nemzetközi munkásmozgalmak címmel tart ma, csütörtökön délután előadást dr. Némedi Lajos egyetemi magántanár a Népszövetség Főiskola Tanfolyam előadásoroztatában. Ezt követően dr. Szép Odón egyetemi magántanár „A törvénytörési kémia problémái” címmel tartja meg előadását.

Vita az existenciájizmusról, érdekes vitát rendezet az Ady Társaság tudományos osztálya. Dr. Kondor Imre, a debreceni egyetem filozófia professzora ismertette a manapság legdivatosabb bölcseleti irányt, az existencializmust, beleillesztve azt a filozófia történetének egész folyamataiba. Az előadást dr. Németh László, Pinczési Pál, Kardos Pál szolták hozták. A vitát dr. Flachbarh Ernő professzor, a tudományos osztály leosztálya vezette.

Hírdetmény. Az 1929. XX. tc. 23. §-ának 4. bekezdése értelmében közhírré teszem, hogy Debrecen város törvényhatósági bizottsága a folyó évi december hó 13. napján - szombaton - délelőtt 11 órakor a Városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a Városháza hirdetőtábláján ki van függesztve. Dr. Balogh István főispán.

A debreceni népbíróság szerdán tárgyalta Béke Imre autószerelő, jelenleg díogligeti lakos bünyét. A vád szerint népellenes büntetést követelt el, mert 1944 nyarán megjelent Nagy Zoltán debreceni lakosnál és követelte, hogy adja ki neki a nála elhelyezett, Goldstein Mór tulajdonát képező cséplőgépszerszámokat. A vád szerint fenyegetőleg lépett fel Nagy Zoltánnal szemben. Béke Imre tagadta a vádat, azt állította, hogy neki Goldstein Mór adott engedélyt, hogy elkérje a szerszámokat és nem lépett fel fenyegetőleg. Ezt igazolta Nagy Zoltán is tanúvallomásaiban. Megállapítást nyert a bíróság előtt az is, hogy Béke megértette a cséplőgépszerszámok árát. A népbíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után Béke Imrét felmentette a vád alól.

Gyűjtésünk a Lánchíd helyreállítására Szilveszterkor. A Lánchíd Bizottság titkára, Gál György miniszteri tanácsos levélben felkérte Szabó Kálmán polgármestert, hogy budapesti mintára Debrecenben is szervezzék meg Szilveszterkor a gyűjtést a Lánchíd helyreállítására. Mint Budapestben, itt is százalékot csapnak a vendéglői számlákhoz, belépőjegyekhez; sőt még a magánlakásokban rendezendő szilveszteri mulatságok is gyűjtést terveznek.

Felakasztotta magát az istállóban Szabó Imre 24 éves derecskei lakos. Mire rátaláltak és levágták, kiszívott. Tettének oka elhomályosult.

Jól éltek a váci fegyverházban a politikai foglyok

Az igazságügyi minisztérium bizottsága megállapította, hogy a váci fegyverházban mintegy 600 politikai fogoly olyan kedvezményekben részesült, amelyeket a fegyverházzabályok nem engednek meg. Kiderült, hogy a háborús főbűnösök osztályán nagy ártóadások, italozások folytak és a foglyok minden akadály nélkül italokhoz és finom ételekhez jutottak, a fegyverházi cenzura megkerülésével leveleket csempésztettek ki. A bizottság ezért elrendelte, hogy a háborús főbűnösöket Vácra szállítsák át a gyűjtőfogházba. Megindult a fegyverházi eljárás annak megállapítására, hogy kik a felelősök a váci fegyverházban uralkodó állapotokért.

Meglátogatta a Bősörményi úton ittas állapotban lévő társaság Debrecenit Ferenc Bellefőző 373. sz. a lakost és leütötte. A tettesek kézrekerítésére megindult a nyomozás.

Ankét a tisztá művészeiről. A tisztá művészet problémája nem mai keletű, de soha nem korbácsol fel még olyan viharokat a szellemi életben, mint éppen ma. Két tábor áll egymással szemben: az egyik szerint a művészetnek nincsen célja, mert önmagáért van, a másik szerint a mindenkori társadalmi élettől és világnézet-től független művészet nincsen is. Most szombaton délután 5 órakor a Déri Múzeumban a Dériben a debreceni közönség fogja megpróbálni eldönteni, hogy melyik tábornak van inkább igaza. Az ankét bevezető előadást dr. Vajda László gyakorló gimnáziumi tanár tartja, amit vita fog követni. Az előadás és a vitában mindenki részt vehet. Belépődíj nincs.

INGEK nyakitendők nagy választékban WERNER PIRC-UTCA 53

Zsehsz közgyűlés f. hó 13-án délután 3 órakor a szokott helyen. Minden tag megjelenését fontos ügyben kéri a Vezetőség.

Papánján készíttesse készjőnél, penélypánc, gyapjupánc, vattapánc Hatvan utca 68.

Lopások. Ellopott az óv. Tóth István Veres u. 28. sz. alatti házána a kerítését. A tettes ezenkívül felkörtte a fáskaárát és onnan 500 forint értékű fát evitt.

Zsebtolvaj ellopta Farkas József Szent Anna u. 9. sz. alatti lakos pénztárcáját 970 forinttal. Ugyancsak ellopott a Csapó utcán Gere Józsefnek Kálmán-utcai lakos pénztárcáját 25 forinttal és fontos iratokkal. — Besurranó tolvaj ellopta Nógrádi János Pacsirta utca 54. sz. alatti lakos téli kabátját. — Háromtagú fiatalokú szentolvajbandát kerített kézzre a rendőrség. A tettesek a fűtőházi szénhegyről lopkodták a szénét s azt a közelben lévő rúdásban rejtették el. A nyomozók tettenérték a fiatalokú tolvajokat, amikor hét mássa szénét szállítottak el rejtékhelyükre. — Felöltött a pitecét ismeretlen tettes Korponai József nyomdász, géd, Mester u. 1. sz. alatti lakosnak és többszáz forint értékű szénét és tűzfát lopott. — Bőrdöntolvaj ellopja a debreceni állomáson Hangya Lajosné hajdúszoboszlói lakos bőröndjét 1800 forint értékű ruhásművel.

Az amerikai Vöröskereszt felhívással fordult a győzeles európai határlakhoz, bocsássák szabadon a még náluk lévő hadifoglyokat. Számuk az amerikai Vöröskereszt szerint 2,100,000.

Kedre virradó éjszaka három fiatalember meglátogatta a Váci úton Szabó Miklós ismert tenoristát a Vígpera művészt. Több készzúrással megsebesítették és ki akarták rabolni, de a segélykiáltásokra közlekedő járókelők láttán elmenekültek. A tenorista súlyos sérülésekkel a lakásán felcsúzik.

5000 forint tiszta bevétele volt a VAOSZ keddi operaelőadásának. A bevételek legnagyobb részét az adószedélyesek városi alkalmazottak karácsonyi segítyezésére fordították.

Mennyi adóssága van a színiigazgatónak?

A város tegnap a debreceni pályaudvaron átvette a Hódmezővásárhelyről megérkezett díszlet- és ruhahatár anyagot, amelyet Belezna István igazgató az államnak eladott. A kultusz-kormányzat rendelkezése szerint a debreceni színház lesz a nagyerékű díszlet- és ruhahatár. A városi tanács határozata szerint azonban mindaddig nem adják át Közzegei Géznak, míg a közoktatásügyi minisztérium írásbeli határozata meg nem jön. Addig a színház épületében lepecsételve őrzik.

Városi tanácsot a határozat meghozatalában az az indok vezette, hogy Közzegei Géza igazgató egyre-másra kölcsönzi a jelmezeket, amit pedig a városi tanács nem hajlandó törni.

Szöbakerült a tanácsülésen a nyíregyházi eset is; ugyancsak Belezna Istvánnak maradt Nyíregyházán díszlete, ruhahatár. Ezt is átvette az állam. Lepecsételve őrzik mostanál, míg a Közzegei színházról egy részlege Nyíregyházán meg nem kezdte előadásait. — Ekkor aztán feltörték a pecsétet és a nyíregyházi polgármester nem elégséges engedély alapján használták a díszleteket.

A tanács előtt Szabó Kálmán polgármester különösképp kifogásokat emelt Közzegei igazgató ellen. Elmondotta, hogy kedden járt nála Staud Géza, a Színes Szakszervezet főtitkára, aki bejelentette, hogy Közzegeinek köztartozásaival együtt 130,000 forint adóssága van, mert még előző állomáshelyein is van tartozása. Egy órával Staud látogatása előtt Közzegei Géza is eljött a polgármesterhez. Ő csak 24 ezer forint adósságot vallott be. A polgármester szót emelt a színház művészeti és műszaki alkalmazottjai érdekében. Törhetetlen, hogy száz ember nyomorogjon. — Belezna Istvánról el kell ismerni — mondotta a polgármester —, hogy elsősorban alkalmazottaival szemben teljesítette kötelességeit. — Adósságai neki is voltak, de a művészeti és műszaki személyzet gazdaságilag nem is maradt.

A kül- és nemi miniszter előterjesztésére rendelék a nem állami tanácsmunkást nyugdíj ügyét.

Tizedik gyermek született egy 82 éves apától. Théophile Delahalle 82 éves gődevaersvelde lakosnak most született meg a tizedik gyermeke: 23 éves második felesége fiúgyermekét szült. Első feleségétől 9 gyermeke van a 82 éves apának.

Munkások kérték a budapesti kirakatokban. A Nehézipari Központ elhatározta, hogy az üzemi-ben folyó termelési verseny eredményeit, valamint a legjobb rohammunkások arcképeit a főváros főbb utcáiban felállított kirakatokban helyezi el. Budapesti lapjeleltetés szerint az újszerű mozgalomba a MASZ és a Terhivatal is bekapcsolódik.

Megjelenik a Harmónia és a Harmónia. A Dohányjövődék december 11-től kezdődően Carmen elnevezés alatt új szívet és Harmónia néven új cigarettát hoz forgalomba. A Carmen ára 2 forint, a Harmóniaé 14 fillér.

106 302 munkaszolgálatos század volt századparancsnoka, Goldstein Elemér emléket kívánja megörökíteni. A munkaszolgálatosok, akik a 106 302 században szolgáltak, vasárnap 14-én délután 4 órakor a Bajcsy-Zsilinszky utcán a hűlközönség épületében érkekezletet tartanak, amelyre a tagokat az előkészítő bizottság ezúton hívja meg.

A lebombázott házak tulajdonosai és főbirtói december hó 14-én délután 3 órakor alakuló értekezletet tartanak a volt Szárnyakerék helyiségében Hunyadi utca 9. sz. alatt. Ez értekezletet szerettel várja a vezetőség.

Lilian Hurvey Budapestre látogat. Az ismert színésznő az Egyesült Államokból jövet megérkezett az egyik ausztriai repülőgépre. Lilian Hurvey megérkezése után kijelentette, hogy Magyarországra is ellátogat, hogy megnézze mi történt főváratavál.

A 48-as Ifjúsági Bizottság hírei

A centennáriumi értekezlet, mely a múlt hónapra elmaradt, újból összehívják 13-ára, szombat délelőtt 11 órára a Városháza kistandartermében. A napirend változatlan: 1. A centennáriumi tervek ismertetése, 2. A felsőföldi Szabadnapszázad kérdése, 3. Az 1948. január 1-i ünnepségek megszervezése, 4. A március 15-i ünnepségek előkészületei. Az értekezletre a polgármester, a főispán és a 48-as bizottság ismételten meghívja a város és a vármegye vezetőit, a politikai pártokat az ifjúsági és társadalmi szervezeteket, az egyházakat, a rendőrséget, a honvédség vezetőit, a Collegiumokat, a tankerületi főigazgatókat.

A központi 48-as Ifjúsági Bizottság 13-án, szombaton délután 5 órai kezdettel a Városháza kistandartermében értekezletet tart. Erre meghívja az iskola 48-as Bizottságok elnökei, kulturális és sport titkárait, valamint a felügyelő tanárokat. Ezúton is felhívjuk az érdekelteket, hogy pontosan szíveskedjenek megjelenni. Felhívjuk egyben az újságírókat, hogy az 48-as Ifjúsági Bizottságot is, hogy erre az értekezletre küldjék el megfigyeltáikat.

Megérkeztek az 1948-as londoni olimpia magyar jelvényei. A jelvényeket a Bizottság hivatalos helyiségében (Városháza, Főispáni Hivatal) lehet kapni a délelőtti órákban. Nagy Imrénél, a Bizottság titkárnál, 250 forintot árban.

A napi táncverseny nevezési határideje, az országos táncversenyek keretében a népi táncverseny a debreceni körzetben f. hó 21-én tartja meg a Bizottság. Erre a versenyre a nevezéseket 15-ig kell eljuttatni a Bizottsághoz (Városháza, Főispáni Hivatal). Nevezési ípekak ugyanott lehet kapni. Bevezethetnek csoportok és magántáncosok. Különösen számít a Bizottság a debreceni tanyák szépen működő tánccsoprtjainak a nevezésére.

Női dívatot angol, francia modern kreációkban garanciával Tilda-szalonnából, Bethlen 70.

A bankirgáalom a Magyar Nemzeti Bank dec. 7-i kimutatása szerint a nov. 30-i forgalommal szemben 7.6 millió forinttal 1821.8 millió forintra csökkent.

Ausztriában szerdán reggel életbelépett az új shilling-érték. A régi shilling bankjegyeket 3:1 arányban cserélik be.

KALAP újdonságok érkeztek FRANK Arany Bika

Szabadlábú helyezze a népbírósság Lakatos Géza volt vezérkari százados, jelenleg alkalmi munkást, akit egy évvel ezelőtt, — az 1940 szeptemberi erdélyi bevonulás során az Ördögkútnál elkövetett vérengzés miatt — vetek őrizetbe és helyeztek vád alá. A vádatul szerint ő adott parancsot a 22. határőrségi alakulat embe-reinek 13 román kivégzésére. Lakatos Géza a debreceni törvény-szék fogházából felkísérték Budapestre és átadták a budapesti népbíró-ágának. Lakatos Géza ellen ugyanis egy másik úgyi miatt is folyik eljárás és amíg az nem nyer tisztázást, addig nem fogantatosítható a szabadlábúhelyezési végzés.

Textilipalom a beszolgáltatást és adófizetést teljesítő gazdáké. A közellátásiügyi miniszterium rendelkezett arról ki amely szerint a beszolgáltatók kötelezettségüknek, illetve a 15 holdon aluli adófizetési kötelezettségüknek eleget tett gazdák részére a közszéki előjárások által textilipaltalványok ellenében szétosztandó pamutú textilipaltalványok jutalmát kell adni. A gazdák közül azok részére, akiknél a családtagok száma a négy személyt nem haladja meg, 4 méter, négy személyen felül családtagonként pedig egy méter, legfeljebb azonban 6 méter pamuttextilipaltalvány kell kiosztani.

1300 vagon gabonát találtak az elszámoltatás során. A főkapitányság gazdasági rendészeti osztályának 21 nyomozócsoportja szállt ki az ország különböző részeibe, hogy az elszámoltató bizottság segítségével legyen a beszolgáltatás ellenőrzésénél. Az iródi elszámoltatók nagy részben belezéjöztek és megkezdtek a személyes elszámoltatást. Eddig közel 300 ezer gazdát idéztek be az egyes közellátási hivatalokba. — A gazdasági rendőrség 21 nyomozó csoportja az elszámoltatások során 1300 vagon elrejtett gabonát talált. Az elrejtett készletek felkutatása tovább folyik.

Rablótámadás a Monostor-pályi úton, Nagy Zoltán álmosdi lakos feljelentést tett a debreceni rendőrség a ismeretlen tettesek ellen, akik a Monostorpályi úton, amint az esti órákban egyik ismerőséhez sételt, rátámadtak, leütöttek és télikabátját, gyűrűjét, óráját, valamint pénztárcáját 260 forinttal elrabolták. A két támadóról postos személyleírást tudott adni. Kézrekerítésükre megindult a nyomozás.

B-listázák a román ügyvédeket. Londoni jelentés szerint Bukarestben törvényjavaslat készül, melynek értelmében megfosztják működési joguktól mindazokat a román ügyvédeket, akik a munkaszüneti érdeke ellen fejtették ki tevékenységüket és demokraciacellenesek voltak. Bukarestben úgy tudják, hogy a törvényjavaslat a román ügyvédek nagy százalékát érinti. (MTI)

Áldetektívok garázdalkodtak Budapestben. Az elmúlt hajnalon a budapesti Teréz-kört egyik házában megjelent négy férfi és házkutatást akart tartani. A házmester tiltakozott a házkutatás ellen, mire a négy férfi agyba-főbe verte Szorult helyzetéből egy arra nalladó R-csoport mentette ki a házmestert. A támadóknak sikerült egéruat nyerni.

Akj korpa közé keverednek... Kedden éjszaka az egyik budapesti zugkocsmában az alvilágban „Süket” néven ismert betörővezér hasbagázta barátját, Vitális Károly festőművészt. A szurkáló betörő elmenekült. Vitális Károly haladklik.

A HONSZ vezetőinek küldöttsége a népjóléti miniszternél. Ismeretes, hogy a HONSZ önkormányzatát a belügyminiszter a közelmúltban felfüggesztette és a hadigondozókat képviselőtékek élére miniszteri biztot nevezett ki, akinek feladatává tette a szervezet demokratikus átszervezését. A HONSZ elnöki tandása a miniszteri biztos vezetésével szerdán felkereste Olt Károly népjóléti minisztert, aki előtt ismer-tették a hadigondozottak kéréleimét és a HONSZ átszervezésére vonatkozó terveiket. A népjóléti miniszter válaszában hangszólott, hogy a miniszterium illetékes osztályát jelenleg a hadigondozottakra vonatkozó cenzusrendelet enyhítésének kérdése foglalkoztatja. Igéretet tett a miniszter arra is, hogy az országos karácsonyi segélyakcióból az aszálvsújtotta és munkanélküli hadigondozottak családjai megfelelő arányban feltételentül juttatásban részesülnek.

Az idei aszály következtében beállott takarmányhiány enyhítése a földművelésügyi miniszter takarmányakciói kezdeményezett, amelynek során tízmillió forint értékű takarmányt juttatnak a rászorultak részére. Az akció eredményes és gyors lebonyolítása érdekében a miniszter elrendelte a vármegyei hitelvéleményező tanács felállítását, amely a közösgyekben már működő hitelvéleményező bizottsággal együtt dönt a hitelek elosztásáról. Az akció során elsősorban a takarmányhiánnyal küzdő újgazdák részesülnek előnyben. A takarmány vételárának 50 százalékát az Átvételkor, fennmaradó 50 százalékát pedig 1948 október 1-ig havi 1 százalékos kamattal mellett kell lefizetni. Az akcióra a hitelkeret szűk volta miatt csak azok jelentkezzenek, akik takarmánnyal egyáltalán nincsenek ellátva.

GYÁSZROVAT

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Kovács Imre csizmadiamester 41. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából református szer-tartással. Elhunytát gyászolják szerető felesége szüli, Bányay Juliánna Margit és Imke gyermekeivel, valamint szülei, testvérei, nagyszülei és kiterjedt rokonság. Lakás: Oellag u. 46. Bartha végti.

